

Fyzická fotografie

V dnešní době mobilních telefonů s velmi kvalitními fotoaparáty a v kombinaci s potřebou sdílet svůj život na sociálních sítích (nebo se o něj alespoň podělit s přáteli), je produkce fotografií enormní. Není se čemu divit – jeden obrázek pořízený za pár sekund dokonale vystihne situaci, kterou bychom jinak popisovali zdlouhavě a nepřesně. Mobil máme stále u sebe a při focení se nemusíme zabývat nastavováním parametrů snímku, protože algoritmy téměř vše dopočítají za nás. A výsledek je kolikrát srovnatelný, ne-li lepší než při focení na zrcadlovku. Záleží samozřejmě na záměru, se kterým fotku fotíme – fotku z mobilu pravděpodobně na plakát nedáme. Ale kolikrát jsem si už říkala, proč s sebou na akce беру ten velký a těžký foťák, u kterého musím vše nastavovat a upravovat, když kamarádi na iPhone nafotí stejné dokumentační fotografie s minimální námahou. A při tisku na formát 9x13 je rozdíl ve kvalitě minimální.

Na mobil fotíme převážně spotřební fotky. Vyfotíme více variant, pošleme nebo nasdílíme jednu a zbytek promažeme, až když nám zařízení hlásí nedostatek úložného prostoru. Chybí archivace nejlepších kousků a nutnost rozhodování se o tom, které fotky jsou pro nás opravdu důležité a stojí za to je uchovat. Prostě si necháme všechny. A generujeme jich tolik, že když se chceme podívat na fotky za poslední rok, strávíme scrollováním nebo překlíkáváním skoro celý den.

Já osobně preferuji tištěnou fotografii před tou digitální, protože každá fotografie, kterou můžeme fyzicky držet v ruce, pro nás představuje mnohem komplexnější vjem. Můžeme se nad ní pozastavit, prozkoumat formát, povrch, kvalitu tisku, ohnutý rožek, mírné poškrábání vytvořené během posledního stěhování, křivé nalepení. Vnímáme ji očima, ale zároveň i hmatem, možná i čichem. Vnímáme ji v kontextu okolních fotek ve fotoalbu, popisků, nebo obrázků.

Samotná fotografie je pro mě velmi silným nositelem vzpomínek. V tomto případě funguje stejně dobře jak barevná šmouha, tak dokonale kompozičně, barevně i technicky provedená fotografie. S fotkou, kterou si zakládám do alba jako vzpomínku, neukládám pouze obrázek, ale i emoce, které jsem měla při zachycení snímku. Vybavuji si věci, které fotce předcházely, nebo které naopak následovaly. Jaké byly další okolnosti focení, jak jsem se u toho cítila. Kolikrát stačí jedna fotka, abych si vybavila spoustu vzpomínek z akce, na kterou jsem už téměř zapomněla.

Proto si vytvářím fotoalba z dovolených, ale i z průběhu celého roku. A protože vše se nedá zachytit fotografií, doplňuji je komentářem, obrázky a vlepováním dalších artefaktů jako jsou např. vstupenky na výstavy. Proces výroby takového fotoalba je proto poměrně zdlouhavý.

V první fázi sháním všechny fotky, které chci tisknout a archivovat. Jsou to ty, které jsem fotila já, ale i fotky z akcí od ostatních lidí, fotky ze sociálních sítí, z mobilu od kamarádů, případně obrázků z internetu pro dokreslení konkrétní situace. Vzpomenout si na všechny proběhlé akce a vše správně dohledat vyžaduje místy až téměř detektivní práci. Dále fotky upravuji a vybírám ty nejlepší, které si zaslouží fyzickou podobu. Jak už jsem psala výše, nemusí to být vždy ty nejvíce povedené, zaostřené, nebo krásné. Pro mě jsou nejdůležitější fotky s duší a příběhem, které pro mě mají emoční nebo dokumentační hodnotu. I když detail květiny na dokreslení atmosféry se také neztratí.

Druhá fáze zahrnuje tisk a přípravu fotek na nalepení do alba. Snažím se vše tisknout naráz, ale většinou na něco zapomenou a musím zadávat tisk minimálně na dvakrát. Po vyzvednutí fotek z fotolabu mě čeká příjemná část, kdy je procházím, koukám se jak vyšel tisk a třídím je chronologicky podle událostí, aby v nich byl pořádek a byly připraveny na další zpracování. U této činnosti mně jede mozek na plné obrátky a já přemýšlím, v jakém pořadí a kompozicích budu fotky lepit, co k nim musím připsat nebo přikreslit a jestli jsem přece jen nemohla být při výběru přísnější. Poté lepím do každého rohu fotky lepidlo z oboustranné lepicí pásy. V tento moment mi každá fotka prošla rukama už minimálně třikrát. I skrz to mám ke svým fotkám ve fotoalbu úplně jiný vztah, než k těm, které jsou uloženy v počítači.

Fotoalba, do kterých fotky vlepuji si vyrábím sama – ta, která jsou dostupná na trhu mi nevyhovují. Mám většinou hodně fotek a potřebuji tedy větší formát a zároveň pěkný papír, aby se mi do alba dobře psalo. Zároveň vyžadují čisté provedení přebalu, který si chci upravit podle svého, a to v návaznosti na obsah. Zatím jsem nenašla fotoalbum, které by bylo jednoduché, čisté, dostatečně velké a nemusela jsem kvůli němu obětovat ledvinu. Proto si v tiskárně nechávám nařezat a nabíjet grafické papíry, které pak vážu do sešitu. Dříve jsem vázala klasickou sešitovou vazbu V1, posledních pár kusů jsem zkoušela koptskou vazbou, díky čemuž může mít album více stránek. Přední hranu si nechávám seříznout do rovna opět v tiskárně.

Když mám hotové album a vytištěné fotky, přichází na řadu část lepení, přemýšlení, psaní, přemýšlení, horečnatého hledání v diáři, kreslení. A největší výzvou bývá obálka. Nejkrásnější moment pak je, když je vše hotové a já si můžu sednout na gauč a listovat výsledkem. Tento moment se ve stejné kráse může opakovat za týden, za měsíc, za rok.

Jen si člověk musí dát pozor na správné skladování, aby si alba neponičil. Což pak vede na otázku formátu fotoalba – každý rok přibudou minimálně dvě alba a je potřeba je nějak uskladnit. Proto raději volím větší formáty, kam se na užší prostor vejde více fotek a v poličce to pak nezabírá tolik místa.

Nevýhodou tohoto procesu výroby je časová i finanční náročnost, ale výsledek stojí za to. Přemýšlela jsem, že si vytvořím fotoknihu přes online editor a zadám ji do výroby tak, aby mi přišla hotová, vytištěná a svázaná. Dostupné editory fotoknih mi ale vůbec nevyhovují nabízeným grafickým zpracováním ani omezenými možnostmi sazby. Mohla bych si knihu vysázet sama v nějakém grafickém programu, ale to by ztratilo část svého kouzla. Za počítačem pracuji, studuji, žiji. Proto je pro mě analogová tvorba příjemným odpočinkem, práci s papírem a tužkou si užívám a nechci se o ni ochudit.

Vytvoření fotoalba z fotek z předešlého roku bych doporučovala každému. Nemusí nutně obsahovat 500 fotek, ale je velmi příjemné projít si důležité momenty roku, připomenout si je pár fotkami a vědět, že je najdu na polici. A když se na ně chci podívat, nemusím zběsile hledat ve adresářích, na cloudových úložištích, ve starých počítačích a ve své hlavě, jak jsem to tehdy probiha pojmenovala a kam jsem to mohla uložit.

